

будівель; вплив зміни рівня ґрунтових вод при їх відкачуванні впливає на перерозподіл напружень в основі існуючих фундаментів; збільшення вертикальних напружень в основі під фундаментами існуючих будівель, викликане будівництвом поблизу них;

- Зміна гідрогеологічних умов: підтоплення, пов'язане з бражним ефектом під час підземного будівництва, або зниження рівня підземних вод через їх відкачування із заглиблених частин котловану;

- Несвоєчасним виконанням робіт із закріплення огороження котловану розпірною системою (підкосами і обв'язувальними балками), що призводить до великих деформацій даного огороження і відповідно до зміщення в бік котловану існуючих фундаментів;

- Неякісне улаштування огорожувальних конструкцій котлованів новобудов;

- Термін проведення земляних робіт поруч із новобудовою: при значних термінах відбувається суттєва змін фізико-механічних властивостей ґрунтів після їх замокання, висихання, заморожування, відтаювання, що в свою чергу суттєво впливає на технічний стан огорожувальної системи котловану і відповідно на основу і фундаменти існуючої будівлі.

**УДК 725.1:352.071]-054.73**

*А.Ю. Зигун, к.т.н., доцент  
Є.Е. Пилипенко, ст.гр. 501-БМ  
Національний університет  
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

## **АКТУАЛЬНІСТЬ ЦНАПУ, ЯК ЕЛЕМЕНТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЛЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ**

Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) з точки зору споживача адміністративних послуг – це таке місце (будівля, приміщення, орган влади), де різні групи громадян можуть отримати широкий спектр адміністративних послуг у комфортних умовах.

Центр надання адміністративних послуг – це одне з основних місць, де місцева громада зустрічається з владою. Якщо в громаді проживає значна кількість внутрішньо переміщених осіб, то важливо прокомунікувати потреби таких осіб і врахувати їх при створенні ЦНАП. Саме тому будівля повинна бути простором, вільним від бар'єрів будь-якого характеру: фізичних та психологічних. Кожен із відвідувачів ЦНАП повинен відчувати себе у безпеці. Реконструкція старих будівель, котрі сплановані за системою кабінетних приміщень, може бути складним

процесом, але є вартим докладених зусиль. Однією з ключових передумов успішної перебудови старих приміщень та спорудження нових Центрів є їхнє планування згідно з принципами «сталого розвитку» та «сталого дизайну».

ЦНАП розміщується на першому поверсі будівлі. За потреби, для обслуговування додатково використовується другий та інші поверхи приміщення. У цьому разі, доступ до усіх груп послуг у ЦНАП має бути забезпечено на першому поверсі або ж має бути забезпечений безбар'єрний доступ до усіх робочих місць (в т.ч. використовуючи ліфти, підйомники).

ЦНАП повинен виконувати свої функції для всіх без винятку відвідувачів. Це люди з інвалідністю, особи літнього віку, люди з обмеженими фізичними можливостями (наприклад, внаслідок перелому), вагітні жінки та люди з дітьми у візках.

Некабінетна система обслуговування об'єднує відвідувачів з працівниками ЦНАП у відкритому просторі та створює комфортні та прозорі умови для надання і отримання адміністративних послуг. Така система носить назву «відкритого простору» та передбачає перебування працівників та відвідувачів в одній кімнаті або ж у кількох великих залах незалежно від кількості робочих місць у ЦНАП та його розміру.

У ЦНАП усі робочі місця мають розташовуватися разом у загальній залі або кількома великими групами у кількох залах. Це покликано забезпечувати:

- комфортну атмосферу для відвідувачів у публічному просторі;
- прозорість для громадян процесів обслуговування.

Приміщення для ЦНАП обирається, а облаштування планується відповідно до необхідної кількості робочих місць, що прогнозується виходячи з кількості мешканців – споживачів послуг, кількості (груп) послуг. У громадах, що складаються з багатьох населених пунктів, необхідно враховувати потребу забезпечення територіальної доступності послуг. Відтак на розміри основного приміщення ЦНАП може впливати створення мережі віддалених місць для роботи адміністраторів у інших населених пунктах громади, наслідком чого є зменшення кількості звернень в основний офіс.

Основні завдання зонування ЦНАП

- максимально ефективно використання приміщення: опалення, використання світла і наявних площ;
- функціональність приміщень може у майбутньому змінюватися у зв'язку зі зміною ролі ЦНАП, кількості працівників. Зонування повинно надавати можливість для гнучких змін;
- публічні установи повинні бути максимально відкриті та доступні;
- працівники повинні почувати себе комфортно, для того, щоб надавати якісні послуги максимально ефективно;

– робочий простір має бути безпечним, а в приміщенні повинні бути дотримані усі норми щодо температурного режиму та екологічності.

ЦНАП – це не лише місце, де кожен мешканець незалежно від віку, статі, релігії чи соціального становища має можливість зустрітися з представниками публічного сектору. Кожен Центр – це також платформа для зустрічей місцевих мешканців один з одним, де вони мають змогу обговорити потреби громади та організацію громадських ініціатив з розвитку місцевої демократії у відкритому та комфортному середовищі.

#### *Література*

1. ДБН В.2.2-9:2018. Громадські будинки та споруди. Основні положення. Київ. Мінрегіон України, 49 с.
2. ДБН В.2.2-28:2010 Будинки і споруди. Будинки адміністративного та побутового призначення Київ. Мінрегіон України, 34 с.
3. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: навчальний посібник / С.М. Лінда. - Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2010. – 611 с.

**УДК 711.455-048.78**

*А.Ю. Зигун, к.т.н., доцент  
А.В. Плешинець, аспірант  
Національний університет  
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

## **СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ПРИЙОМИ БЛАГОУСТРОЮ РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ**

Рекреація як одна з головних форм продуктивного використання вільного часу людини – суспільний, економічний і науковий компонент, для якого не мають значення міжгалузеві та міждисциплінарні межі.

Рекреаційна діяльність – діяльність людини у вільний час, здійснювана з метою відновлення фізичних сил людини і характеризується різноманітністю поведінки людей і самоцінністю її процесу.

Різнманітність, комбінування і циклічність рекреаційних занять безпосереднім чином пов'язана з властивостями рекреаційних територій і їх організацією. Різнманітності занять повинна відповідати різноманітності рекреаційних ресурсів як природних, так і культурно-історичних. Комбінування і циклічність також можливі за наявності різноманітних ресурсів на певній території.

У типології за функціями рекреаційної діяльності виділяються чотири функціональних основних типи рекреаційних територій:

- лікувальний;